

AL·LEGACIONS A LA LLEI 1/2024 DE LA GENERALITAT VALENCIANA SOBRE LA LLIBERTAT EDUCATIVA

L'Associació de Famílies d'Alumnat del CEIP Mare de Déu del Patrocini, amb CIF G97462626 i domicili fiscal al Carrer Forn Vell s/n , 46134, de Foios, València, presenta aquest document on recull les al·legacions a la Llei 1/2024, de 27 de juny, de la Generalitat Valenciana, per la qual es regula la "llibertat educativa". Com a Associació de Famílies d'Alumnat preocupada pel futur de l'educació al nostre territori i defensora de la igualtat i equitat en l'àmbit educatiu, exposa les següents consideracions crítiques basades en el context sociolingüístic, pedagògic i jurídic presentat en l'informe acadèmic elaborat per experts en la matèria.

1. Context sociolingüístic i les seues implicacions

1.1. Discriminació del valencià

La llei proposada invoca la "llibertat educativa" com a principi suprem, però en la pràctica fomenta una desigualtat profunda entre el valencià i el castellà, aprofundint en les relacions de poder asimètriques que històricament han desfavorit el valencià. Aquesta desigualtat no sols vulnera els drets dels valencianoparlants, sinó que també perpetua un model educatiu que desprotegeix l'ensenyament en valencià.

1.2. Retrocés en l'ús del valencià

Les dades sociolingüístiques mostren un declivi continuat en l'ús del valencià tant en àmbits públics com privats. La llei, en lloc de revertir aquesta tendència, consolida un marc normatiu que limita encara més la presència del valencià en el sistema educatiu, especialment en zones de predomini lingüístic castellà, on el valencià podria arribar a ser residual.

1.3. La importància de la igualtat educativa

La igualtat és condició necessària per a la llibertat. Sense una planificació educativa que garantisca la competència en ambdues llengües oficials, no es pot parlar d'una veritable llibertat d'elecció. La llei no promou aquesta igualtat, ja que limita el valencià a un percentatge insuficient de temps lectiu i no estableix mesures compensatòries adequades.

2. Anàlisi pedagògic

2.1. Fonaments ideològics innecessaris

La llei es presenta com una necessitat urgent per a corregir suposades imposicions del model educatiu actual. No obstant això, la realitat és que la normativa vigent permet als centres adaptar els projectes lingüístics a les necessitats específiques de cada context,

respectant la participació de les famílies. Aquesta flexibilitat ja garanteix la llibertat educativa sense necessitat d'una nova regulació.

2.2. Reducció del temps lectiu en valencià

La proposta estableix percentatges de temps lectiu per al valencià que no asseguren la competència plena en aquesta llengua. Les investigacions pedagògiques indiquen que per a garantir un aprenentatge eficaç en contextos plurilingües, la llengua minoritzada hauria de ser vehicular en almenys un 50% del temps lectiu, un objectiu que la llei ignora.

2.3. Impacte negatiu en l'organització escolar

La llei introdueix una complexitat innecessària en l'organització dels centres educatius, amb la possibilitat de crear grups segregats per llengua base. Aquesta segregació dificultarà la planificació acadèmica i perjudicarà la cohesió social entre l'alumnat.

3. Anàlisi jurídic

3.1. Vulneració de drets fonamentals

La proposta de llei contradiu el marc normatiu establert per l'Estatut d'Autonomia i la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià (LUEV), que emfatitzen la necessitat de promoure el valencià com a llengua cooficial i garantir la igualtat entre les dues llengües. A més, va en contra de les sentències del Tribunal Constitucional que avalen la competència de l'administració educativa per a regular les llengües vehiculars.

3.2. Desprotecció dels drets lingüístics

La llei proposada fomenta la desprotecció dels drets lingüístics dels valencianoparlants en relegar el valencià a un paper subsidiari en l'educació. Aquesta subordinació va en detriment de la igualtat d'oportunitats i de la cohesió territorial.

SOL·LICITEM

1. Revisar la llei per a garantir que el valencià tinga una presència suficient en el sistema educatiu que assegure la competència plena de l'alumnat en les dues llengües oficials.
2. Incrementar el diàleg amb la comunitat educativa, incloent experts, sindicats i famílies, per a consensuar una normativa que responga a les necessitats reals del sistema educatiu valencià.
3. Mantenir i reforçar els principis de la LUEV, promovent la igualtat entre valencià i castellà com a llengües vehiculars.
4. Establir mesures compensatòries en zones de predomini lingüístic castellà per a fomentar el coneixement i l'ús del valencià.

La Llei 1/2024 no sols no resol els problemes que pretén abordar, sinó que en crea de nous, especialment en termes de desigualtat lingüística i dificultats pedagògiques.